

Express Zagłębiowy

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
Św. Anny 12

ODDZIAŁY: KIELCE, Wspólna Nr. 7, tel. 1378; BĘDZIN, Małachowskiego Nr. 21, tel. 71-331, DĄBROWA, Sobieskiego 7 i Królowej Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 29; CZELADZ, Bytomska 31; GRODZIEC, Legionów, tel. 719-66

Pismo Komisarza Generalnego R. P. do senatu gdańskiego

Władze wolnego m. Gdańska odpowiedzialne

za napad na dom polskich inspektorów celnych

GDANSK, 22. 5. PAT. W związku z napadem na dom polskich inspektorów celnych w Kalthof (Kałdowo), oraz napadem na auto zastępcy Komisarza Generalnego RP. w Gdańsku, Komisarz Generalny RP. p. Chodacki wystosował do Senatu Wolnego Miasta Gdańska pismo, utrzymane w kategorycznym tonie. Pismo stwierdza że napad stanowi dalszy ciąg zorganizowane, akeji przeciwko polskim urzędnikom i przedstawia świadome i celowe dążenie do podważenia polskiego stanu posiadania w Gdańsku w dziedzinie uprawnień celnych.

Podkreślając, że fakty te obciążają władze gdańskie i wykazują, że nie chcą one lub nie mogą zagwarantować ich i porządku na terenie Wolnego Miasta, pismo stwierdza, że władze Wolnego Miasta ponoszą całkowitą odpowiedzialność za ostatnie wydarzenia.

Pismo domaga się przeprowadzenia śledztwa przeciw uczestnikom napadu i ukarania winnych, odszkodowania za wyrządzone szkody oraz jasnego oświadczenia ze strony senatu Wolnego Miasta, jakie gwarancje może on dać w zakresie porządku

oraz bezpieczeństwa polskich urzędników i polskiej ludności Wolnego Miasta Gdańska. WARSZAWA, 22. 5. Jest rzeczą oczywistą, że rząd Polski nie dopuści do żadnych faktów dokonanych ani też do umniejszenia w czymkolwiek polskich uprawnień celnych w Wolnym Mieście. Żadne z praw Rzeczy

pospolitej nie może doznać żadnego ograniczenia, jak to zresztą wyrażają nadmienione pismo protestacyjne generalnego Komisarza RP. w Gdańsku p. Chodackiego, do Senatu Wolnego Miasta.

Jednocześnie Polski Inspektorat Celny wydał nakaz posterunkowi celnemu który opuścił posterunek w Kałdowie, by natychmiast powrócił na stanowisko. W ten sposób władze polskie jasno stwierdziły, że Rzeczpospolita nie dopuści do przedłużenia stanu niepewności w Gdańsku, ani też do jakiegokolwiek uszczuplenia s w y c h uprawnień.

W tym celu władze polskie jasno stwierdziły, że Rzeczpospolita nie dopuści do przedłużenia stanu niepewności w Gdańsku, ani też do jakiegokolwiek uszczuplenia s w y c h uprawnień.

W tym celu władze polskie jasno stwierdziły, że Rzeczpospolita nie dopuści do przedłużenia stanu niepewności w Gdańsku, ani też do jakiegokolwiek uszczuplenia s w y c h uprawnień.

Kłamliwy komunikat niemiecki o zajściach w Kałdowie

BERLIN, 22. 5. PAT. Wiadomość o zajściach w Gdańsku podana została w tendencyjny sposób przez Niemieckie Biuro Informacyjne, które w sposób niezgodny z prawdą zarzuca polskim urzędnikom celnym... niestosowne zachowanie się i zaczepianie dziewcząt i kobiet niemieckich, co wywołało demonstrację przed domem celników polskich". Według depeszy „D. N. B." chodziło tylko o „neliczne grono ludzi", którzy pragnęli dać wyraz swemu niezadowoleniu. Rozproszyli się oni następnie w całkowitym

porządku. Żadnych incydentów nie zarejestrowano. Depesza nie wspomina ani słowem o interwencji Komisarzatu Generalnego. W drugiej depeszy agencja niemiecka do nosi o „zastrzeleniu obywatela gdańskiego ze służbowego samochodu polskiego". Według fantastycznej relacji tej agencji, taksówka, jadąca z Malborku, w której siedziało kilku obywateli gdańskich w pobliżu dworca kolejowego w Kalthof (Kałdowo) została oślepiona reflektorami samochodu

Szofer taksówki wysiadł celem stwierdzenia co się stało. W połowie drogi zawrócił on z powrotem do swej taksówki, tym momencie padły z samochodu należące do komisariatu polskiego, dwa strzały, którymi zabity został niejaki Gruebner. Depesza usiłuje wykazać, że „nie było najmniejszego powodu do nerwowości", a Gruebner zbliżył się do auta polskiego całkiem niewinnie, bez jakiegokolwiek podejrzanego zachowania się".

Sojusz niemiecko-włoski zawarty na 10 lat

BERLIN, 22. 5. PAT. Niemieckie Biuro Informacyjne donosi: Minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop i włoski minister spraw zagranicznych hr. Ciano podpisali dziś przed południem w sali ambasady włoskiej nowego gmachu kanclerstwa niemiecko-włoski pakt sojuszny.

Bezpośrednio po tym obaj ministrowie wygłosili przemówienia przez radio.

BERLIN, 22. 5. Zawarty dziś przed południem włosko-niemiecki sojusz wojskowy

składa się z wstępu i 7 artykułów. Na wstępie pakt postanawia, że granica włosko-niemiecka jest ustalona na zawsze. Narody włoski i niemiecki są zdecydowane współpracować w przyszłości ramię przy ramieniu, celem „zapewnienia sobie przestrzeni życiowej i utrzymania pokoju.

Art. 1 postanawia, że obaj kontrahenci pozostają w stałej, ścisłej łączności we wszystkich kwestiach, dotyczących interesów obu państw i w kwestiach, dotyczących sytuacji

europiejskiej.

Wedle art. 2. w wypadku zagrożenia wspólnych interesów, obaj kontrahenci przy stąpią natychmiast do wspólnej konsultacji, zaś w wypadku, gdyby jeden z kontrahentów został zagrożony, drugi musi mu przyjść z pomocą polityczną i dyplomatyczną.

Art. 3 postanawia, że w wypadku, gdyby jeden z kontrahentów popadł w konflikt, drugi kontrahent jest zobowiązany do natychmiastowego przyjścia mu z pomocą wojsko-

wą przy użyciu całej swej potęgi na lądzie, morzu i w powietrzu.

Art. 4 zawiera postanowienia, dotyczące ścisłej współpracy militarnej i ekonomicznej w wypadku wojny. W tym celu ma być utworzona stała komisja, na której czele staną ministrowie spraw zagranicznych obu państw.

W art. 5 obaj kontrahenci zobowiązują się do zawierania przyjazni i nawiązywania stosunków przyjaznych z innymi państwami tylko w ścisłym porozumieniu między sobą.

Art. 7 stwierdza, że pakt wchodzi w życie z dniem podpisania i jest ważny na 10 lat, z możliwością przedłużenia go po upływie tego okresu.

Wyniki wyborów do rad miejskich w Zagłębiu Dąbrowskim

Jak już podawaliśmy w ub. niedzielę odbyły się w Sosnowcu Będzinie, Dąbrowie, Czelandzi i Zawierciu wybory do rad miejskich. Do tej pory wyniki oficjalne wyborów nie są jeszcze znane. Na podstawie prowizorycznych i nieoficjalnych obliczeń ogólny wynik wyborów jest następujący:

W Sosnowcu na 65.500 uprawnionych do głosowania głosowało około 80 proc. przy czym na 48 mandatów PPS. uzy-

skala 25, Chrześ. Spół. Zjedn. Nar. 14 i Żydzi 9. Jeśli porównać to z dotychczasowym układem sił w radzie miejskiej Sosnowca, to PPS. zyskała aż 16 mandatów, które straciła dawna większość.

W Będzinie na 27.000 uprawnionych do głosowania głosowało 15.636 przy czym mandatami podzielili się: PPS 16, Chrześ. Spół. Zjedn. Nar. 9, Żydzi 15. PPS. zyskała 7 nowych mandatów, które dotychczas miała dawna większość.

Dąbrowa Górnicza: na 21.500 uprawnionych do głosowania głosowało 70 proc. Socjaliści zdobyli 22 mandaty, Żydzi 2, Chrześ. Spół. Zjedn. Nar. 8. W dotychczasowej radzie socjaliści mieli 16 mandatów, Żydzi 1, dawna większość 21.

W Czelandzi na 11.728 uprawnionych głosowało 9331. PPS. uzyskała 15 mandatów, Katolicki Blok Narodowy 1, dawna większość 8. W dotychczasowej radzie dawna większość miała 22 mandaty, PPS

— 1 i Stronnictwo Narodowe 1. W Zawierciu PPS. uzyskała 12 mandatów, Chrześ. Spół. Zjedn. Nar. 14, Żydzi 4, a Katolicki Blok Narodowy 2. (DALSZY CIĄG NA STR. 2-cj)

Kto raz piwa TYCHY skosztuje Ten je stale ze smakiem pije

Kto został radnym w Czeladzi

(DALSZY CIĄG ZE STR. 1-ej)

Okręg I: 3 mandaty — radni: M. Kopyrzywa (Chrześc. Społ. Zjedn. Nar.), S. Kalaża (PPS) i M. Ruciński (PPS).

Okręg II: 3 mandaty — radni: Herman (Chrześc. Społ. Zjedn. Nar.), Cieśliński (Chrześc. Społ. Zjedn. Nar.), K. Rudzki (Kat. Blok Narod.).

Okręg III: 3 mandaty — radni: W. Zarychta (Chrześc. Społ. Zjedn. Nar.), Fr. Fr. Molisak (PPS), P. Pyrzyński (PPS).

Okręg IV: 3 mandaty — radni: St. Kowalezyk (Chrześc. Społ. Zjedn. Nar.), Zarychta (PPS), Karch (PPS).

Okręg V: 2 mandaty — radni: Wl.

Jantos (PPS), Tomasz Jakubczyk (PPS).
Okręg VI: 4 mandaty — radni: dr. Zadrożny (Chrześc. Społ. Nar.), Br. Dąbrowski (Chrześc. Społ. Zjedn. Nar.), M. Bąk (PPS), J. Kwiatek (PPS).

Okręg VII: 3 mandaty — radni: M. Kalandyk (Chrześc. Społ. Zjedn. Nar.), W. Cesarz (PPS), P. Dzwonek (PPS).

Okręg VIII: 3 mandaty — radni: M. Jurkowski (PPS), Wl. Pobiega (PPS), J. Flak (PPS).

Dalsze wyniki wyborów z pozostałych miast podamy w numerze jutrzejszym, gdyż obliczenia głosów nie wszędzie zostały ukończone.

W telegraficznym skrócie

TERORYŚCI IRLANDZCY PODPALILI HOTELE W LONDYNIE

W 6-ciu luksusowych hotelach różnych angielskich miejscowości kąpielowych, wybuchły wczoraj niemal jednocześnie pożary. We wszystkich wypadkach ogień wybuchł w pokoju tajemniczych młodych ludzi, którzy zjawili się we wspomnianych hotelach nad ranem zamawiając pokój, po czym tajemniczo znikali.

Równoczesność tych pożarów która nawiasem mówiąc w żadnym wypadku nie wyrządziły poważniejszych szkód i zostały z łatwością opanowane, świadczy że ma się tu do czynienia z terrorystami irlandzkimi.

Dr. CHVALKOVSKY POSŁEM CZECH I MORAW. W LONDYNIE.

Czechosłowacki minister spraw zagranicznych dr. Chwałkovsky, mianowany został posłem protektoratu Czech i Moraw w Berlinie i objął w sobotę urządowanie. Stanowisko posła protektoratu odpowiada mniej więcej stanowisku, jakie w swoim czasie zajmowali posłowie poszczególnych niemieckich krajów związkowych w Berlinie.

Poświęcenie nowego lokalu SKŁADU SUKNA E. ROSIŃSKIEGO W SOSNOWCU.

W ub. niedzielę odbyło się poświęcenie nowego lokalu składu sukna Edwarda Rosińskiego w Sosnowcu, mieszczącego się obecnie przy ul. 3 Maja 18. Poświęcenia lokalu dokonał ks. kanonik Raczyński, który w okolicznościowym przemówieniu, życzył tej placówce dalszego pomyślnego rozwoju. Skład sukna E. Rosińskiego mieści się obecnie w obszernym lokalu. Na uwagę zasługuje nowoczesnie urządzona wystawa.

Podwyższenie zasiłków dla rodzin żołnierzy, powołanych do czynnej służby

WARSZAWA, 22. 5. PAT. Minister spraw wewnętrznych wydał rozporządzenie, które weszło w życie dn. 21 maja br. a mocą którego zostały podwyższone zasiłki dla rodzin żołnierzy, powołanych do czynnej służby wojskowej, zamieszkałych w miejscowościach liczących ponad 50.000 mieszkańców.

wościach wynoszą obecnie dziennie: dla jednej osoby 1 zł. 10 gr., dla dwóch osób 1 zł. 30 gr. dla trzech i więcej osób 1 zł. 50 gr.

Podwyższone zasiłki w tych miejscowościach

WARSZAWA, 22.5. PAT. Pan min. spr. wojskowych gen. dywizji Tadeusz Kasprzycki powrócił w dniu 21 bm. z podróży służbowej do Paryża.

OSTATNIE WIADOMOŚCI SPORTOWE

Polska-Niemcy 2:2 Tłoczyński bije Henkla

W poniedziałek w czwartym dniu rozgrywek tenisowych o puchar Davisa pomiędzy Polską i Niemcami w Warszawie rozegrane zostały dwie ostatnie gry pojedyncze.

zlem, spotkanie mające decydujący wpływ na ogólną klasyfikację, pomiędzy Baworowskim i Henklem.

W pierwszej Tłoczyński wbrew wszelkim oczekiwaniom pokonał Menzla 2:5 6:1 5:7 6:2 9:7, wyrównując w ten sposób stan meczu na 2:2.

Spotkanie to zostało jednak z powodu ciemności przerwane przy stanie 5:4 5:2 setów oraz 1:1 gemów na korzyść Henkla. Dokończenie rozgrywki nastąpi w wtorek o godz. 16.

Wśród niebywałego napięcia publiczności rozpoczęło się po prawie trzygodzinnej nerwowej walce Tłoczyńskiego z Men-

Wobec przewagi Niemca Henkla nie należy się spodziewać, by Baworowskiemu będącemu niezbyt dysponowanym nerwowo udało się zwyciężyć Niemca.

Piorun uderzył W STACJĘ ROZDZIELCZĄ NA ŚLĄSKU

W niedzielę 21 b. m. około godz. 10-tano uderzył piorun w niewielki partopowy budynek koło stacji kolejowej w Pszczynie zawierający stację rozdzielczą siłowni zakładów elektrycznych z Łazisk Górnych. W jednej chwili cały budynek zalał w płomieniach. Zaalarmowano strażę z Pszczyny przybyło w krótkim czasie pięć straży okolicznych z Dziekła, Czechowic, Bielska i t. d. Pożar trwał dwie godziny. Zniszczeniu uległ cały budynek z 6 transformatorami i wszystkimi urządzeniami technicznymi. — Dwa transformatory uratowano. Szkoła wynosi 250.000 złotych. W akcji ratunkowej brali też udział żołnierze miejscowego garnizonu. Kilka osób lekko się poparzyło w czasie akcji ratunkowej. Pożar wywołał ogromne zbiegowisko, tak że policja musiała utrzymywać porządek. Przez niedzielę i poniedziałek Pszczyna i okolice były pozbawione prądu elektrycznego.

Maski przeciwgazowe dla ludności cywilnej ukażą się w sprzedaży w I pcu br.

We wszystkich ośrodkach i zarządach LOPP w całej Polsce, ukażą się już w lipcu pełnowartościowe maski przeciwgazowe dla ludności cywilnej.

mów i mniejszych obiektów zakupuujących je dla organów OPL.

Maska ta, wykonana całkowicie w kraju nosi nazwę C2; i pod względem dobroci nie ustępuje masce wojskowej.

Maska polska C2, pomimo bardzo wysokiego gatunku jest najtańszą w Europie.

Cena jej wynosi 15.75 dla członków LOPP i ich rodzin, a dla pozostałych — 17. Maski sprzedawane będą również na raty (2 zł. miesięcznie). Wówczas jednak koszt jej podniesie się o 25 gr. dla członków LOPP, a dla nieczłonków — o 1 zł. i dostarczane będą dopiero po uiszczeniu pełnej należności.

Maska C2 jest produkowana w dwu wielkościach: średnio-dużej i dużej i nadaje się do użytku dorosłych oraz dzieci, począwszy od siódmego roku życia.

3 wygrane: Zł. 15.000 na numer 91676
15.000 na numer 159674
10.000 na numer 151101

padły znów w SZCZĘŚLIWEJ KOLEKTURZE

K A F T A L A

K A T O W I C E

Do każdej zakupionej maski dodaje się broszurę z opisem jej użycia i sposobu przechowania. Dla członków LOPP — bezpłatnie. Dla nieczłonków koszt jej wynosi 10 do 15 gr.

Już wkrótce przyjmowane będą zapisy na maski C2. Zakupujący obowiązany jest wpłacić zaliczkę w kwocie 7 zł.

Kto wygrał na loterii

WARSZAWA, 22. 5. W dzisiejszym ciągnięciu Loterii Państwowej padła stała dzienna wygrana 10.000 zł. na nr. 153514

50.000 zł. na nr. 90489.
 15.000 zł. na nr. 138223
 10.000 zł. na nr. 96040 151101.
 5.000 zł. na nr. 16650 146144

2.500 zł. na nr. 6860 11035 11965 20824
 34924 36165 36666 61139 72212 78544 103355
 108034 128347 133613 149185.
 2.000 zł. na nr. 680 9778 11788 22704 26004
 37831 38427 44207 61336 61418 82192 92815
 111716 112991 148759 154420 160887 164045
 24004.

Do czasu otrzymania C2, ochroną przed gazami zapewni maseczka prowizoryczna z flaneli, wypełniona miałem węglą aktywnego. Służyć ona może również dla dzieci do lat 7-miu. Cena maski prowizorycznej wynosi 1 zł. 230.

Ponieważ maski dostarczane będą na bywcom w kolejności zapisywania się w interesie każdego obywatela leży więc jak najszybsze zgłaszanie się do ośrodków sprzedaży.

Nie tak niezdobi Pań, jak piękna i czysta cera.
 To potęguje powab i uwydatnia wygląd młodzieńczy.
 Tysiące Pań zawdzięcza wyzbycie się piegów, plam i stroszące

KREM, MYDŁO I PUDER „LACTOLIN”

ŻĄDĄ WSZĘDZIE

Również apteki i sklepy apteczne w Warszawie a na prowincji i większe sklepy sprzedawać będą maski przeciwgazowe, ale należy zwrócić uwagę, że w każdym miejscu autoryzowanym do przyjmowania zapisów, będzie wywieszony plakat LOPP.

LOPP będzie przyjmowała również zamówienia na maski od właścicieli do

Jeśli idzie o czas przed wejściem w życie ustawy z dn. 29 marca 1938 r. o przyjęcie przez skarbu państwa dodatku na mieszkanie dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 172) p. minister Spraw Wewnętrznych dnia 23 marca 1939 r. wydał okólnik Nr. 88. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Okólnikiem tym jednocześnie uchylony został okólnik Min. Wewnętrznych Nr. 25 z dnia 20 lutego 1939 r.

TRAGEDIA 6 SOWIECKICH STATKÓW ROZBITYCH O KRY LODOWE

Na Morzu Białym zaginęło z końcem marca r. b. 6 sowieckich statków rybackich, które wypłynęły na połowy. Istnieje obawa, że dostały się one pomiędzy góry lodowe i uległy rozbiciu. Na ratunek wyruszyła eskadra lodolodowców.

Dwaj przyjaciele...

20 maja 1882 roku zawarte zostało trójprzymierze Niemiec, Austro-Węgier i Włoch.

23 maja 1915 roku Italia wypowiedziała wojnę Austro-Węgrom.

22 maja 1939 roku podpisany został sojusz niemiecko-włoski.

Oto trzy wymowne daty w dziejach stosunków włosko-niemieckich na przestrzeni 58-miu lat. Od św. Przymierza do zbrojnego starcia, od nieważności na polu bitwy do niebywałej przyjaźni (?) w ostatnich czasach. Dni między 20 a 22 maja stają się tedy pewnym nader wymownym symbolem stosunków tych dwóch państw w okresie ostatniego pół wieku. Dla dopełnienia obrazu należałoby jeszcze dorzucić dwa wypadki świeższej daty, kiedy przyjaźń nieistniejącej naówczas jeszcze „osi” wyglądała nader skromnie, a ostrze pozycjonnych posunięć skierowane było bardzo wyraźnie przeciw jednemu z partnerów, do którego w parę lat później Włochy tuż się będą z takim odłamem zapalem. Czy myślał o tym Mussolini wówczas, gdy 26 lipca 1934 roku posyłał swoje wojska na Brenner, lub gdy w kwietniu 1935 roku zawierał słynny pakt Stresa, który — dobrze wszystkim wiadomo — dla kogo był pisany.

Nie wiemy, co dziś naprawdę myśli Hitler o Włoszech, a Mussolini o III Rzeszy. Istnieje natomiast sporo już ogłoszonych dokumentów, wzywających do opinii o sobie dzisiejszych przyjaciół. Szczególnie Mussolini odznaczał się w tym kierunku elokwencją nie pozbawioną akcentów wynownej szczerości. Przytoczmy np. urywek z przemówienia, wygłoszonego przez wodza Włoch w 1918 roku, aby przekonać się o tym, jaka była jego opinia o Niemczech: „Germanin nie zmienił swych prainstynktów. To są zawsze ci sami ludzie, jak ich Tacyt trafnie w swej „Germanii” opisał: silni wojacy, prości, uzbrojeni po zęby, wolą brać gwałtem, aniżeli zdobyć pracę, co im potrzebne. W „Życiu Agricoli” pokazał ten sam dziejopis różnicę między Bretończykami i Germanami, która dziś, po dziewiętnastu stuleciach, jest całkowicie aktualna, gdy jedni bili się w obronie swej ojczyzny i swoich rodzin, drudzy (Germanie) bili się, by zaspokoić swą zachłanność i żądzę zdobyczy”.

W czasie defilady przy pierwszym spotkaniu dyktatorów w Wenecji w 1934 roku Duce nie raczył rozmawiać z przybyłym do niego w odwiedziny gościem niemieckim, patrząc gniewnie przed siebie, a okrasą tego powitania były aż... dwie flagi ze swastyką, laskawie wywieszona w Wenecji.

Nie lepiej, jakże jeszcze niedawno, było po drugiej stronie. Dostatecznie określi nam ten stosunek wyjątek z pamiętników jednego z najbliższych współpracowników kanclerza Schuschnigga, min. Zernatto. Podaje on słowa, wypowiedziane przez Hitlera w czasie jego pamiętnej rozmowy z ostatnim kanclerzem Austrii w Berchtesgaden:

— Tak, tak... wiem, co mi pan chce na to odpowiedzieć: Austria ma zapewnić pomoc Italii! Niech się pan nie ludzi! Nic z tego nie będzie! Cenię Mussoliniego, jego talent, zdolności, ale zapewniam pana, że w razie pa-

Arabowie i Żydzi nie zadowoleni z projektu brytyjskiego w sprawie Palestyny

Zwołując konferencję Okrągłego Stołu do Londynu, rząd brytyjski zamierzał doprowadzić do polubownego rozstrzygnięcia sporu pomiędzy Żydami i Arabami. Spór ten dotyczy się od dawna a przedmiotem jego jest Palestyna, mandat angielski, Ziemia Obiecana dla sjonistów marzących o utworzeniu państwa żydowskiego. Marzenia te spotkały się z silnym oporem plemion arabskich, które nie zamierzają zrezygnować z faktycznego posiadania Palestyny dla państwowych tradycji wybranego narodu.

Usiłowania Anglii, zmierzające do uzyskania kompromisu, pozostały bez rezultatu. Londyńska konferencja w sprawie Palestyny zakończyła się, pomimo osobistych starań premiera Chamberlaina oraz ministra kolonii sir Malcolma Mac Donalda — zupełnym fiaskiem. Rząd brytyjski zrealizował zatem

przesłanie, daną układającym się stronom w czasie t. zw. konferencji palestyńskiej i ogłosił własny projekt, który otrzymał notę „Białej Księgi”

W myśl tego projektu w ciągu lat 10 ma być utworzone niezawisłe państwo palestyńskie, związane traktatowo z Wielką Brytanią. Władzę w państwie sprawować będą przedstawiciele Arabów i Żydów. Ponieważ jednak Biała Księga przewiduje udział w rządach wedle liczebności a emigracja żydowska do Palestyny ma zostać poważnie ograniczona tak by stan ilościowy Żydów nie przekraczał 1/3 ogółu mieszkańców Palestyny — więc jest rzeczą jasną, że czynnikiem rządzącym w nowym państwie będą Arabowie.

Biała Księga nie zyskała sobie uznania u żadnej ze stron. Żydzi nie tylko palestyńscy, lecz całego świata, zaprotestowali przeciwko niej w sposób stanowczy, jak o tym świadczą, liczne depeche prasowe. W samej Palestynie doszło z tego powodu w ciągu ostatnich dni do krwawych zamieszek i rozruchów a Żydzi palestyńscy rozpoczęli strajk powszechny jako protest przeciwko projektowi, który nazwali „Czarną Księgą”.

To stanowisko Żydów jest zrozumiałe jeżeli wziąć pod uwagę, że projekt angielski przekreśla całkowicie plany utworzenia w Palestynie żydowskiej siedziby narodowej.

Pomimo, iż projekt brytyjski w znacznej mierze uwzględnia żądania Arabów, nie spotkał się on w kołach arabskich z lepszym przyjęciem, jak w kołach żydowskich. Arabowie uważają 10-letni okres przejściowy za zbyt długi i nie godzą się również na zezwolenie na imigrację 75.000 Żydów w ciągu lat pięciu.

Sprawa przyszłości posiada nie tylko

wielkie znaczenie dla Anglii, która pragnęła by, zwłaszcza w dzisiejszych warunkach, uregulować ją możliwie szybko. Dalsze losy tego kraju nie są obojętne wielu innym państwom, między innymi i Polsce, miał się on bowiem stać terenem masowej emigracji ludności żydowskiej. Z tego też powodu ogłoszony w Białej Księdze projekt rozwiązany a kwestii palestyńskiej musi interesować i Polskę. Rzecz jasna, że nie możemy mieć pretensji do Wielkiej Brytanii z tego powodu, że stara się ona w pierwszym rzędzie zabezpieczyć swoje żywotne interesy w Palestynie, która dla Imperium Brytyjskiego stanowi ważną pozycję strategiczną w systemie śródziemnomorskim. Nie ulega jednak wątpliwości, że stoimy wobec faktu zamknięcia terenu imigracyjnego, który przez szereg lat wchłaniał, pomimo ostatnich ograniczeń, dość poważną liczbę emigrantów żydowskich. Musimy więc konsekwentnie kontynuować akcję, zmierzającą do zwołania innych terenów imigracyjnych przy czym nie należy zapominać że właśnie ostatniej wizyty min. Becka w Londynie problem żydowski został również poruszony. Minister Beck występował w tej sprawie nie tylko w imieniu Polski, lecz również w imieniu Rumunii.

Ostateczne rozstrzygnięcie w sprawie planu angielskiego przyniesie posiedzenie Izby Gmin w przyszłym tygodniu, w czasie którego odbędzie się dyskusja oraz głosowanie nad Białą Księgą. Nie ulega wątpliwości, że rozwiązanie tego problemu, należącego do najtrudniejszych zagadnień politycznych Imperium Brytyjskiego nie zostanie przeprowadzone bez sprzeciwu i tarć. Nastroje, panujące obecnie w Palestynie świadczą o tym najlepiej.

Sum.

„ECLIPSE” najlepszy w świecie aparat do golenia

Na szpaltach pism

Francja zrozumiała politykę Polski

Interesującym objawem coraz większego krystalizowania się opinii francuskiej jest artykuł b. ministra Frossarda w dzienniku „La Justice”. Przechodzi on opinie francuskiej przed usypianiem czujności, gdy ujawniać się zaczyna choćby chwilowe odprężenie, co ma miejsce choćby obecnie. Nie się bowiem nie zmieniło w sytuacji między narodowej — oświadcza p. Frossard. — Czy Niemcy wyrzekły się swych żądań, a Włochy pretensji do morza Śródziemnego?

P. Frossard, analizując politykę niemiecką, pisze, że Niemcy zrealizowali dotychczas swoje plany dzięki czynnej taktyce.

To im jednak nie wystarczy. Hitler obecnie chce Gdańsk. Tym razem jednak — pisze p. Frossard — znalazł godnego rozmówcę. Polska odpowiednio uprzedziła Niemcy.

W dzienniku „Petit Bleu” dep. Saurin

zamieścił artykuł p. t.: „Ufajmy Polsce”. Piśze on, że po obsadzeniu Austrii, zamknięciu Czech, aneksji Kłajpedy, Polska, tak często zapoznawana przez niektórych, zaślępienie francuskie koła polityczne, stała się nagle dla wszystkich najbezpieczniejszym bastionem niezależności we wschodniej części Europy. Ci, którzy u nas zbyt często krytykują politykę rządu warszawskiego, obecnie rozumieją powody historyczne i geograficzne, które zmuszały naszych polskich przyjaciół do ostrożności. Warszawa — pisze p. Saurin — tym bardziej musiała być ostrożna, że w pierwszych latach niepodległości Francja obdarzała ją dotąd oddaną przyjaźnią, zwracając całą uwagę na Pragę.

P. Saurin, przeprowadził wzy analizę polityki polskiej wobec Niemiec i Rosji Sowie-

ckiej oraz wykazawszy słuszność taktyki polskiej, pisze, że było karygodnym błędem szeregu Francuzów w erzyć w nieszczerzy stosunek Polski do Francji. Jeżeli Warszawa nie przedsiębrała nic takiego, co mogłoby wpłynąć na automatyczny wybuch konfliktu między dwoma przeciwstawnymi sobie blokami europejskimi, jeżeli czyniła wszystko, aby żyć w dobrych stosunkach ze swymi dwoma wielkimi sąsiadami, to zawsze przekreślała swe zobowiązania wobec Fran-

Historia ostatnich miesięcy — pisze p. Saurin — uwypukla lojalne stanowisko Polski. W styczniu min. Beck, opuszczając „Cote d’Azur”, oświadczył oficjalnie, że sojusz z Francją pozostaje podstawą polityki polskiej.

ZJAZD RODZINY URZĘDNICZEJ.

Na zdjęciu — rzut oka na plenarne obrady Zjazdu Delegatów Rodziny Urzędniczej z terenu całej Rzeczypospolitej, które odbyły się w dniu 20 maja w sal. Podoficerckiego Kasyna Garbizonowego w Warsza-

wie. W pierwszym rzędzie w środku siedzi min. Poczt i Telegrafów Kaliński reprezentujący na zjeździe p. pregesi Rady Ministrów.

Naszą Kasą Oszczędności jest BANK „SPOŁEM!”

Obozy wypoczynkowe dla robotników organizuje ubezpieczalnia społeczna w Sosnowcu

Jak co roku Ubezpieczalnia Społeczna w Sosnowcu organizuje obozy wypoczynkowe dla pracowników fizycznych członków U. S. w Sosnowcu. Zostaną uruchomione obozy górskie nad morzem i nizinne.

OBÓZ GÓRSKI urządzony zostanie w Joli wyłącznie dla pracowników ubezpieczonych w U. S.

Obóz będzie położony w odległości 1 i pół km. od stacji kolejowej Cól pow. Żywiec, w malowniczej dolinie rzeki Soły, na skraju lasu tuż nad rzeką.

Czyste górskie powietrze, przepiękny widok na okoliczne wzniesienia Beskidu Wysockiego, możliwość uczestniczenia w licznych wycieczkach, stwarza wyjątkowe warunki doskonałego wypoczynku. Zakwaterowanie: w dwóch pensjonatach odpowiednio przystosowanych.

CZAS TRWANIA: Od 6 czerwca do 21 sierpnia 1939 w turnusach 12-dniowych.

KOSZTY POBYTU: a) złotych 12.— dla pracowników zgłoszonych przez odnośne Dyrekcje przedsiębiorstw — o ile przedsiębiorstwo dopłaca zł. 12.

b) dla wszystkich innych złotych 24.— za całkowity 12-dniowy pobyt łącznie z przejazdem w obydwie strony, resztę kosztów pokrywa Ubezpieczalnia.

OBÓZ NADMORSKI urządzony zostanie na skraju lasu tuż pod Jastarnią w t. zw. „Legionowo-Morskie” w odległości około 150 m. od plaży pełnego morza. Zakwaterowanie: w drewnianych domkach campingowych.

CZAS TRWANIA: Od 6 czerwca do 21 sierpnia 1939 r. w 6 turnusach 12-dniowych.

KOSZTY POBYTU: a) złotych 20.— dla pracowników zgłoszonych przez odnośne Dyrekcje przedsiębiorstw — o ile przedsiębiorstwo dopłaca 20 zł.

b) dla wszystkich innych złotych 40.— za całkowity pobyt 12-dniowy łącznie z prze-

jazdem w obydwie strony, resztę kosztów pokrywa Ubezpieczalnia.

Wskazaniem jest, aby każdy uczestnik posiadał przy sobie około 6 zł. na opłaty związane ze zwiedzaniem Gdyni, Gdańska, portu i t. p.

OBÓZ NIZINNY W ŚLAWKOWIE położony jest w malowniczej dolinie rzeki Przemsy w pobliżu lasu i tuż nad rzeką o czystym powietrzu odpowiada warunkom zdrowego letniska. Zakwaterowanie: w budynkach murowanych odpowiednio do celów obozowych przystosowanych.

CZAS TRWANIA: Od 5 czerwca do 20 sierpnia 1939 r. w turnusach 12-dniowych.

KOSZTY POBYTU: a) złotych 7.— dla pracowników zgłoszonych przez odnośne Dyrekcje przedsiębiorstw o ile przedsiębiorstwo dopłaca zł. 7.00.

b) dla wszystkich innych złotych 14.00,

c) członkowie rodziny opłacają zł. 14.00,

d) za dzieci od lat 4 do 12 zł. 7.00.

za całkowity pobyt 12-dniowy łącznie z przejazdem w obydwie strony, resztę kosztów pokrywa Ubezpieczalnia.

Za dzieci odpowiedzialność ponoszą wyłącznie rodzice lub opiekunowie.

WYŻYWIENIE: Posiłki 4 razy dziennie:

a) śniadanie: kawa biała, chleb, masło względnie marmolada.

Drugie śniadanie wydawane łącznie z pierwszym, które uczestnicy obozu mogą wziąć ze sobą.

b) obiad: zupa i chleb w dowolnej ilości, mięso z jarzynami, herbata lub kompot,

c) kolacja: gotowana względnie kawa.

WARUNKI PRZYJĘCIA NA OBOZY:

1) Opłacenie kosztów pobytu

2) Posiadanie przepisowej legitymacji ubezpieczeniowej

Podpisanie deklaracji

Posiadanie ekwipunku osobistego, a mianowicie:

1 koc, 2 prześcieradła poduszkę, przybory do jedzenia (łyżkę i łyżeczkę do herbaty, nóż, widelec, kubek), przybory toaletowe, do szycia i pisania.

Zapisy na obozy przyjmuje się w biurze Ubezpieczalni Społecznej w Sosnowcu, Sekcja Gospodarcza, pokój Nr. 25 — od dnia 20 maja 1939 r.

Terminy odjazdu i miejsce zbiórki będą podane zainteresowanym dodatkowo

Drzazgi

Po wyborach

Naogół przewidywalnie słusznie: i deszcz padał, i walka rozegrała się między dwoma ugrupowaniami i tłumaczy się teraz, że skutkiem niepogody i t. d.

Jeden z miejscowych dzienników w ten sposób chce wyjaśnić słabą frekwencję wyborczą. Wydaje nam się to tłumaczenie niebardzo słuszne.

Przyczyna słabej frekwencji tkwiła raczej w zbyt skomplikowanym podziale na okręgi i obwody, no i trochę — powiedzmy sobie otwarcie — w nieścisłym spisie wyborców. Zdarzały się bowiem wypadki opuszczenia całych domów w wykazach głosujących. To nie mogło pozostać bez wpływu na ogólny procent udziału w głosowaniu.

W tym wszystkim jedna sprawa nie ulega wątpliwości: jest nią wielki sukces PPS-u. Na 176 mandatów, według nieoficjalnych wyników, w pięciu miastach socjaliści uzyskali 90 mandatów, Chrześcijański Zjedn. Nar. 53 mandaty, Kat. Blok Nar. 3, Żydzi 39. Proporcja jest za tym dość znamienita.

OGŁOSZENIE

Likwidacja spółki p. f. „Sosnowiecka Spółka Samochodowa” spółka z ogr. odp. z siedzibą w Sosnowcu otwarta została uchwałą spółników z dnia 18 marca 1939 r. Wzywa się wszystkich wierzycieli aby swoje wierzytelności zgłosili w ciągu trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia.

Sosnowiec, dnia 29 marca 1939 roku.
Sosnowiecka Spółka Samochodowa
spółka z ogr. odp.
w likwidacji
(—) A. Nusberg, (—) J. Barczyński
likwidatorzy.

Przy głośniku

ROZSTRZYGNIECIE KONKURSU ŚWIETLICOWEGO

Sąd Konkursowy, po szczegółowym rozpatrzeniu prac nadesłanych w ramach akcji świetlicowej, odbył ostateczne posiedzenie celem przyznania przewidzianych regulaminem akcji nagród. Nadeszło 443 odpowiedzi, z których każda zawierała zbiorową odpowiedź na dwa pytania: „Co się zmieniło w świetlicy od czasu gdy jest w niej radio?” i „Dlaczego lepiej jest słuchać radia w gromadzie?”

W skład Sądu Konkursowego weszli przewodniczący mjr. Jan Sliwowski — Związek Rezerwistów oraz przedstawiciele poszczególnych organizacji, które wzięły udział w akcji, a więc: Katolickiego Zw. Młodzieży Żeńskiej i Męskiej, Zw. Strzelec, Zw. Harcerstwa Polskiego, Zw. Młodzieży Wiejskiej, Zw. Nauczycielstwa Polskiego i przedstawiciele Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju oraz Polskiego Radia.

Pierwszą nagrodę przyznano świetlicy Koła Młodej Wsi w Szwejkach, pow. kolonowskiego.

Świetlica ta otrzyma specjalny odbiornik świetlicowy, a ponadto oświetlenie tej nadana zostanie na całą Polskę specjalna audycja świetlicowa.

Drugą nagrodę, w postaci bibliotek zdobyły: świetlica Zw. Strzeleckiego w Borzewiu, pow. siedleckiego, oraz świetlica szkoły powszechnej im. Staszica w Tezewie.

Ponadto 37 świetlic otrzymało nagrody w postaci kompletów książek oraz prenumerat „Radio dla Wszystkich”.

Restauracja-Dancing

„PALAIS DE DANSE”

tel. 614-72 SOSNOWIEC, UL. SADOWA 3 tel. 627-81

zawiadamia, że OGRÓD LETNI JUŻ ZOSTAŁ OTWARTY

Codziennie od godziny 20-tej (niedziele i święta od 17-tej) koncertuje znakomity zespół Mariana Kresowskiego.

Najprzyjemniejsze miejsce rozrywkowe na terenie Zagłębia i Śląska.

10-cio lecie Sodalicji Mariańskiej Pań w Sosnowcu

W ub. niedzielę odbyła się w Sosnowcu uroczystość 10-lecia Sodalicji Mariańskiej Pań założonej w roku 1929. Uroczystość, która zgromadziła kilkaset osób z inteligencji katolickiej oraz delegatek po krewnych organizacji, między innymi ze Śląska, rozpoczęła się nabożeństwem, odprawionym przez ks. kanonika Jankowskiego. Podczas nabożeństwa ks. Jankowski wygłosił kazanie. Pienia religijne wykonały pp. Mrokowska i Wieczorkiewiczowa.

Po południu w sali Domu Katolickiego odbyła się uroczysta akademie mariańska, którą po odśpiewaniu przez chór „Harfa” pod dyr. p. Godeckiego „Gaude Mater” zagaiła prezydentka Sodalicji p. Łukowska. W części koncerto-

wej akademii wzięli udział chór Harfa i soliści, p. Sobolewska, która grała na wioloneczce przy akompaniamencie p. Strzeszewskiej. P. Sobolewska wykonała „Air” Bacha i „Ave Maria” Schuberta. Ogólnie podobał się występ p. H. Mrokowskiej, która odśpiewała „Ave Maria” Gounoda i „Modlitwę do Matki Boskiej” Prosnaka. Oklaskiwana i zmuszona była do bisowania p. L. Lewińska, sosnowiczanka znana już z występów w radio. Utażentowana śpiewaczka wykonała modlitwę z opery „Otello” Verdiego, „Skąd pierwsze gwiazdy” Karłowicza i „Zatajenie” H. Wolfa. Dziękowano długo Niemilknącymi oklaskami p. Cwierkównie, która bardzo inteligentnie i nieklamnym uczuciem interpretowała trudny wiersz Cypriana Norwida „Do Najświętszej Marii Panny Litanie”.

Podczas akademii referat o znaczeniu i celach Sodalicji Mariańskiej wygłosił ks. Romuald Moskała T. J. z Krakowa. Po uroczystej części programu panie Sodalicji zorganizowały dla swych miłych gości przyjęcie.

UWAGA!

NA WYCIECZKI, ZABAWY I WSZELKIE IMPREZY ROZRYWKOWE poleca znane ze swej dobroci wyroby cukiernicze

St. Jaskólski

CUKIERNIE: SOSNOWIEC
3-go Maja 14, tel. 63163.
Piłsudskiego 42, tel. 62288.

RADZIMY STOSOWAĆ

TYLKO PREPARATY

LABORATORIUM KOSMETYKÓW,
HIGIENICZNYCH „SWIT”

Dr. J. SWITALSKIEJ

Pięgi giną od KREMU ORCHIDEA
Zmarszczki radykalnie usuwa KREM

RADOHORMONOWY
Skórę wybiela KREM CYTRYNOWY
Cerę ochrania KREM NAJDELIKAT-

NIEJSZY
Oczyszcza GALARETKA BANANOWA
względnie PŁYN TONICZNY Nr 13

Matuje i upiększa PUDER „PYLEK
KWIATOWY”.

Preparaty do nabycia w pierwszorzędnym drogeriach i perfumeriach.

Plenarne obrady zarządu głównego PZZPP. i H. w Sosnowcu

W ub. niedzielę odbyło się pod przewodnictwem p. Włodzimierza Grunwalda plenarne zebranie zarządu głównego i przedstawicieli oddziałów PZZPP i H. w Sosnowcu.

Głównym tematem obrad była sprawa walnego zgromadzenia delegatów związku, którego termin został ustalony na 18 czerwca br. i sprawa realizacji układów zbiorowych i rozjemstwa w zatargach zbiorowych pracy.

Zebrań zostali wyczerpująco poinformowani przez prezydium związku o przebiegu rokowań z radą przemysłowców górniczych

i o stanowisku władz państwowych w tej sprawie i spodziewać się należy, że oczekiwana w najbliższych dniach konferencja przyniesie już konkretne wyniki.

Również sekretarz generalny związku p. Kazimierz Ostrowski zreferował projekt ustawy o rozjemstwie w zbiorowych zatargach pracy, otrzymanej ze sfery parlamentarnej.

Wreszcie wyczerpująco została omówiona aktualna obecnie sprawa czasów pracowniczych, w której specjalna komisja może się wykazać pozytywnymi osiągnięciami.

Sensacyjny proces w Sosnowcu

Szajka przestępców trudniła się przemytem ludzi

W Sądzie Okręgowym w Sosnowcu rozpoczął się wczoraj sensacyjny proces przeciwko szajce przestępców, którzy zawodowo i w chęci zysku brali udział w związku, działającym w Polsce i innych krajach Europy z centralną w Sosnowcu, a mającym na celu umożliwienie nieograniczonej ilości i osób przekraczanie granic Państwa Polskiego bez właściwych dokumentów.

Jak stwierdzono, zorganizowana banda zdołała przemyśleć przez granice Polski wiele osób. Prócz nieujętych sprawców, lista oskarżonych obejmuje 22 nazwiska mieszkańców Zagłębia, Śląska, Kielc i Warszawy, z których większość posługiwała się pseudonimami dla utrudnienia ścigania ich przez władze bezpieczeństwa. Oskarżonymi są: Berek Kalkop, pseud. „Benke”, mieszkaniec Będzina, Paryzer Kiwa, pseud. „Parasol” (Sosnowiec, Modrzejowska 31), Abram Palwoda (Sosnowiec, Modrzejowska 27), Wolf Wajsborg, pseud. „Malarski” (Sosnowiec, Głowackiego 1), Hersz Blajwajs (Sosnowiec, Targowa 2), Jan Czyż, pseud. „Szczygół”

(Sosnowiec, Robotnicza 1), Edmund Geisner pseud. „Mundzik” i Gertruda Geisner, pseud. „Mundziczka”, zam. w Siemianowicach, Władysław Hanys (Sosnowiec, Dolna 10), Jan Jasiónek z Radzankowa, Amalia i Ry szard Klichowie z Rudy Śląskiej, Tomasz Krzyżowski (Sosnowiec, Grzybowa 6), Stanisław Podwiązka, mieszkaniec Niwki, Jan Koźnowski, pseud. „Pampon”, mieszkaniec Będzina, Alojzy Stanik z Rudy Śląskiej, Jakób Sztajnic (Sosnowiec, ul. Pańska), Pin kus Tajtelbaum (Sosnowiec, Piłsudskiego

42) Jankiel Zyto, pseud. „Moszek” (Sosnowiec, Modrzejowska 18), Kałma Lubelski, pseud. „Kasza”, mieszkaniec Będzina oraz Zender Fleiszekier z Kielc i Lejbuś Szpiro z Warszawy, którzy odpowiadają za przemył polskiej i amerykańskiej waluty przez granicę niemiecką.

Proces przeciwko oskarżonym, którzy wszyscy niemal odpowiadają z więzienia, ze względu na wielki materiał dowodowy potrwa około tygodnia.

Ofiary na F. O. N. w Zagłębiu

Pacownicy spółdzielni wytwórczo - mechanicznej i handlowej Związku Peowików będzińskiego koła powiatowego „Wspólna praca” w Sosnowcu przekazałi na FON. sumę 39 zł. 60 gr., a z dopła-

ty 35 zł. 40 gr., czyli razem 75 zł.

Zarząd Związku drobnego kupiectwa i przemysłu chrześcijańskiego w Sosnowcu zamiast wieńca na grób śp. Antoniego Machury, współzałożyciela i b. prezesa tegoż związku przekazał na F. O. N. 15 zł.

W związku ochotników wojennych armii polskiej w Czeladzi wpłacono ogółem na FON. sumę 2.420 zł.

Ofiary w naturze złożono nast.: obrazek złotych 5 sztuk, pierścionków 5 szt., koleżków 3 szt., srebra około 5 kg., metali pólzłachetnych 150 kg.

Przemysł chemiczny na wystawie w Sosnowcu

Jednym z przemysłów, który w ostatnich okresie wyjątkowo pomyślnie się w Zagłębiu rozwija, jest przemysł chemiczny. Stwierdzić należy z radością, że przemysł chemiczny w Zagłębiu dotrzymuje kroku ogromnemu postępowi ogólnopolskiego przemysłu chemicznego, który szczególnie intensywnie rozwijał się w ostatnich dwudziestu latach.

Przemysł chemiczny jest działem wytwórczości niemiernie różnorodnej, obejmującej produkcję licznych artykułów, przeznaczonych zarówno na pokrycie zapotrzebowania przemysłów przetwórczych, jak i na zaspokajanie bezpośrednich potrzeb konsumcyjnych ludności. Niezależnie od dostarczania na rynek półproduktów i fabrykatów, przemysł chemiczny — zwłaszcza w ostatnich latach — w coraz większym stopniu staje się do starczyteliem surowców.

Na organizowanej w Sosnowcu Wystawie Polskiego Przemysłu, Handlu i Rzemio

ła Zagłębia Dąbrowskiego dział ten będzie szczególnie interesujący, gdyż stoiska urządziła szereg firm, których produkcja do tej pory nie była u nas znana.

Café-Restaurant „SAVOY”

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 8.

Tel. 61-90/62-735

Podziemla 62-791.

Od dnia 16 maja zmiana programu artystycznego:

STELLA BETTY pieśniarka - tancerka
HARRY CHRISTIANS

fenomenalny bułgarski akrobata i stepplista

WPROWADZANY NOWOŚĆ: RABAT przy zakupie wyrobów CUKIERNICZYCH:

od sumy zł. 2.50 do zł. 4.95 rabat 10 proc.

od sumy zł. 5.00 do zł. 29.95 rabat 20 proc.

od sumy zł. 30.— wzwyż rabat 30 proc.

Wiadomości bieżące

Wtorek 23 MAJ
Dzisiaj: Dezyderygo
Jutro: Joanny
Wschód słońca: 4,50
Zachód słońca: 18,40

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dzisiaj dyżury nocne pełnią następujące apteki:

J. Garbaczewskiego, ul. Sienkiewicza 9
C. Truszkowski, ul. Piłsudskiego 46
L. Turckiego, ul. 1-go Maja 18
W. Wasilewskiego, ul. Modrzejowska 10
W. Zieleskińskiego, ul. Orla 28.

Teatr miejski w Sosnowcu

Dzisiaj o godz. 19 dla Pracow. Tow. Oświaty i Kultury im. Św. Zeromskiego, świetna komedia w 3 aktach D. Nicode-miego pt. „Galganek”.

Jubileusz 30-lecia pracy 54 PRACOWNIKÓW CEMENTOWNI „WYSOKA”

Osada fabryczna w Wysokiej obchodziła uroczystość, związaną z 30-leciem pracy 54-eh pracowników, zatrudnionych w cementowni „Wysoka”.

Uroczystość tę poprzedziło nabożeństwo, odprawiane dla jubilatów przez

miejscowego księdza proboszcza, który następnie w pięknych słowach przemówił do jubilatów. Po przemówieniach zostały wręczone jubilatowi na pamiątkę 30 lat ich pracy srebrne zegarki.

Para niebezpiecznych oszustów grasowała wśród włościan na jarmarkach

Policja olkuska zastrzymała w Olkuszu: Bronisława Byka z Lubla, pow. Krosno, wojew. lwowskiego i Janinę Kukul z Łagiewnik, pow. krakowskiego, którzy podstępnie okradli włościankę z Gorenicy, pow. olkuskiego, Franciszką Zbieg przy pomocy t. zw. znaleźnego.

Para ta od dłuższego czasu grasowa-

KRYSZTAŁY
rozpyłacz, nakrycia stołowe, galanterię platerowaną i srebrną, wyroby alabastrowe w wielkim wyborze — najtaniej poleca:

Stanisław Bocianowski

ZAKŁADY JUBILERSKO-ZEGARMI STRZOWSKIE I OPTYCZNE

Sosnowiec, 3-go Maja 18, tel. 62.501
Dąbrowa Górna, 3 Maja 10, tel. 68.386

Z Olkusza

Zaprzysiężenie burmistrza I WÓJTÓW Z POW. OLKUSKIEGO

W gabinecie starosty powiatowego w Olkuszu odbyło się zaprzysiężenie burmistrza m. Olkusza, Mieczysława Majewskiego, zatwierdzonego przez wojewodę kieleckiego na stałego burmistrza oraz wójtów i podwójtów powiatu olkuskiego wybranych podczas ostatnich wyborów. Przysięgę odebrał starosta mgr. Medala

Kurs ratownictwa PCK W WOLBROMIU

W Wolbromiu - fabryce zakończony został kurs ratownictwa i otrouy przeciwgazowej PCK.

Kurs ukończyło 70 osób, którzy przystąpili gromadnie do PCK, w charakterze członków rzeczywistych. Przemówienia po egzaminie wygłosili: pp. prezes zarządu oddziału, Z. Okrajniowa i prezes miejscowego Koła, B. Minnicki, oraz w imieniu uczestników kursu p. Józef Serwatka.

Na kursie wykładali bezinteresownie: pp. dr. Ajzensztadt z Wolbromia, instruktor oplg. Kuliński, podinstruktor rat.-sanit. W. Pietrus, P. Bromli z Wolbromia, oraz powiatowy instruktor PCK, L. Juszczyk.

Usiłował zastrzelić KONKURENTA.

Onegdaj nad ranem 23-let. Jan Chat z Chłiny, gm. Zarnowiec, mając pretensję do swego przyjaciela, Jana Kury za ołbicie mu narzeczonej, usiłował go zastrzelić na drodze.

W tym celu Chat zaczął się za węgłem mieszkania Kury i gdy ten zbliżył się do drzwi, strzelił do niego. Kula jednak chybiła.

Świątokradztwo

W KOŚCIELE CIEŚLIŃSKIM

Onegdajszej nocy niewykryty sprawca za pomocą wyjęcia szyby, dostał się do kościoła parafialnego w Cieślinie, gm. Ogrodzienie, skąd skradł po urwaniku zamka w Tabernakulum, Hostydium wraz z melhizedehem, oraz puszkę z komunikantami. Komunikanty zostały rozsypane na wielkim ołtarzu. Skradzione przedmioty były pozłacane stanowiły wartości przeszło 100 zł.

Pościg za świątokradcą nie dał na razie pozytywnego wyniku.

NOWO-OTWARTY

SKŁAD TOWARÓW ŻELAZNYCH

JERZY TKOCZ

SOSNOWIEC, 3-GO MAJA 22, tel. 62745

poleca: Naczynia aluminiowe marki „Frigidal”. Naczynia emaliowane, blaszane i ocynkowane marki Ideal.

Duży wybór. Niskie ceny.

— WYPADEK PRZY PRACY. W cementowni „Solvay” w Groźcu w czasie pracy uległ wypadkowi robotnik Czesław Jasiński z Groźca. Jasińskiego przewieziono do szpitala w Czeladzi.

Z Kielc

Schwytanie morderców KUPCA W KIELCACH

Policja ujęła 3 bandytów, morderców właściciela sklepu przy ul. Katarskiej w Kielcach, Władysława Górnickiego.

Są to: Edward Surma, Stefan Petrus i Edward Chacia — bez stałego miejsca zamieszkania.

Na czele bandy stał Józef Surma.

Znaleziono przy nich przeszło 100 zł. z pieniędzy zrabowanych Górnickiemu, oraz pochodzące z tego rabunku przedmioty.

Bandyci planowali nowy mord rabunkowy, którego ofiarą miał paść kupiec Elias Gildblum (ul. Piotrkowska 54)

ła w Zagłębiu Dąbrowskim, krakowskim, olkuskim i chrzanowskim, okradając podstępnie naiwnych włościan, upatrując ofiary na jarmarkach.

Według przyznania się, Kukul była karana za tego rodzaju kradzieże czterokrotnie, a Byk ośmiokrotnie.

Kobiety z Szyc pod Krakowem gotowe do obrony kraju

W Szycach pod Krakowem powstał Ośrodek Propagandy Pogotowia Moralnego z kierowniczką p. Marią Lipkową, żona kierownika Uniwersytetu Ludowego w Szycach na czele.

Okolicznościowe referaty wygłosiły panie: Zofia Okrajniowa i Wanda Tur-

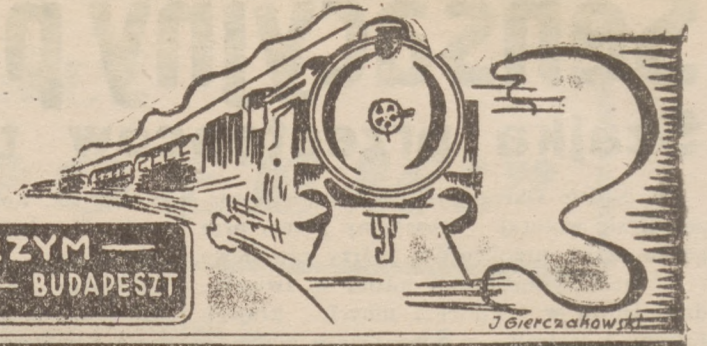
chalska z Olkusza. Licznie zebrane kobiety entuzjastycznie wyraziły gotowość oddania się do dyspozycji Marszałka Smigłego Rydza, o czym został wysłany odpowiedni meldunek telegraficznie.

TAJEMNICA

z „Expresu”

RZYM —
BUDAPEST

POWIEŚĆ SENSACYJNA

WTRZESZENIE POZĄTKU POWIEŚCI.

Ekspresem kursującym na linii Rzym—Budapeszt jedzie marchesa Grimani w towarzystwie Polki Zofii Barskiej. Grimani towarzyszy pułkownik Rosso. W wagonie dokonano morderstwa, które przypadkowo wykrywa Barska.

Sledztwo prowadzone przez Soprona, szefa wydziału bezpieczeństwa, wykrywa zarządzie zbrodni, sętylet i ustala, że zamordowanym ma być zbankrutowany bankier rzymski Luizzi Torcello, który wiozł znaczną ilość pieniędzy.

Obecnie sędzia śledczy przesłuchuje pasażerów wagonu sypialnego, w którym dokonano morderstwa.

Z przesłuchanych najwięcej podejrzanych wydalali się Barska i kelner wagonu restauracyjnego. Zniknięcie właściciela koncernów prasowych Amerykanina Stanleya, zmusiło policję i redakcję do powzięcia kroków w celu odszukania go.

Dr. Olsza znajomy Barskiej czyni rozpaczliwe wysiłki by udowodnić jej niewinności. Porusza biuro detektywów by zbadało sprawę, jednak wywiadowczyni kompromituje się posądzeniem marchesy o dokonanie zabójstwa.

Prywatny detektyw rzymski, który śledził zamordowanego bankiera, nagle znika. Policja szuka wyjścia z sytuacji, która co raz więcej wikła się.

83)

— Tak, tak, wiem o tym — potwierdził Bratt.

— Czy to pan dał to ogłoszenie?

— Tak, ja.

— Kto wpłaci pieniądze osobie, wymienionej w anonsie?

— Oczywiście my, to znaczy wydawnictwo. Wie pan chyba o tym, że mister William Stanley jest właścicielem naszego koncernu?

— Owszem, wiem o tym i dlatego tu jestem.

— Czy pan może powiedzieć, gdzie się znajduje mister Stanley? — Bratt pochylał się, by lepiej usłyszeć odpowiedź.

— Niestety nie mam jeszcze dokładnych wiadomości o tym, ale przypuszczam, że już wkrótce będę mógł panu i co do tego udzielić pewnych wskazówek. Zresztą nagroda będzie mi się należała i wówczas, gdy wyjaśnię tylko sprawę zbrodni.

— Tak jest, gdyż moim zdaniem, jeżeli uda nam się wykryć mordercę, albo innych członków jego bandy, to natrafimy na ślad mister Stanley'a.

— Przypuszcza pan zatem, że go uprowadzono?

— Jestem przekonany, że banda trzyma go gdzieś w ukryciu i dziwi się tylko, że dotychczas nie nadesłano nam listu z żądaniem okupu.

— Ciekawo!

— Co takiego?

— Mówię, że to ciekawe.

— Cieszy mnie to, że uważa pan moje słowa za ciekawe, ale chciałoby mi o to, by i pan powiedział coś interesującego, dał jakkolwiek wskazówkę. Bo narazie gędzi pan tylko ni w pięć, ni w dziewięć. — Bratt spojrział na nieznanego nieufnie. — Dlaczego właściwie nie zwrócił się pan wprost do policji?

— Ma to swoją przyczynę. Kierując się pewnymi śladami. Musi pan na tym polegać. Gdyby pan wiedział, z kim pan teraz rozmawia, to odrzuciłby pan precz swoją nieufność. Nie przyszedłem tu jedynie na pogawędkę, panie redaktorze! Powiedziałem sobie, że musi pan być o całej sprawie bardzo dobrze poinformowany, lepiej prawdopodobnie, aniżeli policja...

— To jest możliwe. Ale co chciałby pan wiedzieć?

— Przypuszczam, że pan rozmawiał ze wszystkimi, zamieszkanymi w tę zbrodnię, to jest, chcę powiedzieć, z pasażerami wagonu sypialnego. Na przykład z marchesą Grimani, która zajmowała kabinę w pobliżu miejsca zbrodni?...

— I cóż z tego, jeżeli z nią rozmawiałem?

— Tu trzeba by zapuścić haczyk — nieznanemu zniżył głos.

Bratt wybuchnął głośnym śmiechem.

— To się panu udało, mój łaskawco, ha, ha, ha! Jest pan w grubym błędzie jeżeli podejrzewa pan marchesę. Ta księżka złożyła, że co do niej jestem bardzo dokładnie poinformowany.

— W jaki sposób?

— Bo wkręciła się do niej pewna wywiadowczyni i poniosła kompletne fiasco.

— Wywiadowczyni? Kto ją tam nasłał?

— Działała ona z ramienia niejakiego doktora Olszy.

— Czy nie zna pan adresu tej pani?

— Nie, nie znam. Niech się pan zwróci o to do doktora. Ale jeżeli się panu zdaje, że otrzyma pan trzydzieści tysięcy dolarów za wiadomości, któ-

rych ja panu udzielię, to się pan przełiczył, kochany panie.

— W każdym razie dowiedziałem się tego, co chciałem. Dowiedzenia.

Nieznanemu wyszedł, wsiadł do takśówki i podawał rozmaite adresy, pod którymi zatrzymywał się krócej lub dłużej. Wreszcie po upływie dwóch godzin kazał szoferowi stanąć przed bramą domu, na którego frontowej ścianie widniał spory szyld z napisem: „Instytut Detektywistyczny, Dyrektor F. Bolvary”. W kilka minut później siedział już naprzeciwko córki dyrektora, panny Mariki, ładnej, rudawej blondynki, w której nie trudno było poznać ową wywiadowczynię, tak niefortunnie śledzącą marchesę Grimani, pod pozorem zastępstwa damy do towarzystwa.

— Mogłbym od razu uprzedzić panią, że jej przedsięwzięcie spali na panewce — zaczął nieznanemu bez żadnych wstępów. — Marchesa jest niesłychanie wyrafinowana.

— Skąd ją pan tak dobrze zna?

— Jedno moje słowo wyjaśni wszystko: jestem jej fryzjerem, nazywam się signor Baldassare Ciappelletto, do usług. Moje nazwisko znane jest w Rzymie.

— Nie wątpię o tym — uśmiechnęła się panna Marika.

— Posiadam własne, indywidualne metody pracy. Pani naprzykład poradziłbym natychmiast zastosowanie pewnych zmian w sposobie uczesania. Parafrazując znane przysłowie, powiedziałbym: powiedz mi, jak się czujesz, a powiem ci, kim jesteś. Należy połączyć umiejętnie wymagania urody z wymaganiami zawodu i stworzyć coś naprawdę pięknego i oryginalnego. Moim zdaniem — ciągnął dalej signor

Baldassare, który naprawdę rzemiosło swe zaliczał do sztuki pięknych i traktował je z zamiłowaniem — fryzura powinna być odbiciem wewnętrznego życia kobiety, zwierciadłem jej duszy i serca, winna harmonizować z nastrojami i właściwościami psychicznymi, nie mówiąc już, naturalnie o walorach zewnętrznych. Dopiero jeżeli wszystkie te czynniki będą uwzględnione, i wyłącznie w tym jednym wypadku, uczesanie kobiety będzie dziełem prawdziwej, czystej sztuki.

— Pan jest naprawdę artystą, signor Baldassare — pochwaliła go Marika. — Ale może pomówilibyśmy o tym, co pana do mnie sprowadziło?

— Ma pani słuszość — Ciappelletto porzucił swój natchniony ton i nadał głosowi brzmienie rzeczowe. — Byłem przed chwilą u doktora Olszy, który opowiedział mi o pani misji u marchesy Grimani. Niestety misja ta nie udała się?

— Nie udała się? Nie jestem znowu tego tak bardzo pewna...

— Jednakże faktem jest, że przynajmniej na razie nie dała żadnych wyników, prawda? Otóż mogłbym pani w sprawie tej służyć pewnymi informacjami, udzielić pewnych wskazówek, które zaprowadziłyby panią na właściwy ślad.

— Ubiega się pan pewnie o uzyskanie premii?

— Zgadła pani, jeżeli nie zupełnie, to przynajmniej częściowo. Z innych jeszcze względów chciałbym swą pracę i sprytem przyczynić się do wykrycia tej tak tajemniczej afery. Niech opinia publiczna wie, że...

— Ach chodzi panu o reklamę! — przerwała mu Marika.

Ciappelletto machnął lekceważącą ręką.

— Co się pani zdaje! Taki człowiek jak ja, nie potrzebuje posługiwać się podobnymi środkami. O nie, pani mnie nie docenia. Łaskawa pani!

— Bardzo mi przykro... Ale nie bardzo rozumiem, czego pan chce ode mnie?

— Pragnę zaproponować pani zawarcie ze mną spółki. Rozumie pani, o co mi idzie, prawda? Wyznaję otwarcie, że zdemaskowanie zbrodni przetrasta siły pojedynczego człowieka, chcę zatem, byśmy działali wspólnie. Trzydzieści tysięcy dolarów to ładna sumka, jest się czymś pożywić, choćby we dwoje!

— I twierdzi pan, że jest w posiadaniu wiadomości, na których można by się oprzeć?

Biorącym udział

W PIERWSZYM

WIELKIM KONKURSIE

„EXPRESU ZAGŁĘBIA”

przypominamy, że konkurs nasz polega na daniu trafnej odpowiedzi na trzy pytania dotyczące się drukowanej powieści p. t. „Tajemnica” „Expresu Rzym—Budapeszt”.

1. CZYJE ZWŁOKI ZNALEZIONO W WAGONIE?

2. KTO ZABIL?

3. CZY I JAKIE MAŁŻEŃSTWA DOJDĄ DO SKUTKU?

Dla tych, którzy trafnie odpowiedzą na powyższe pytania wydawnictwo nasze przeznaczyło znaczną ilość cennych nagród.

WARUNKI UDZIAŁU W KONKURSIE

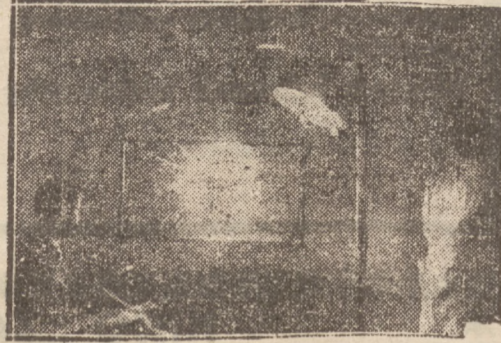
W konkursie mogą brać udział tylko prenumeratorzy „Expresu Zagłębia”. Każdy z uczestników Konkursu winien wyciąć i zebrać 10 numerowanych kolejno kuponów (z których sześć już zamieściliśmy) i wraz z odpowiedzią przesłać do redakcji „Expresu Zagłębia” Sosnowiec, Teatralna 1-a z dopiskiem na kopercie „Konkurs powieściowy”. Odpowiedzi należy nadsyłać dopiero po zebraniu dziesięciu kuponów. O terminie zamknięcia konkursu powiadomimy Czytelników osobno.

d. e. n.

Aby sprostać wielkim potrzebom!

Rzeszów, w maju. Gwałtowny wzrost Centralnego Oregionu Przemysłowego odbił się wydatnie na życiu gospodarczym Rzeszowa, nie w takim jednak stopniu, jak w centralnych powiatach Polski. Wzrost zatrudnionych przy robotach inwestycyjnych dotąd miał przeważnie charakter sezonowy, tak że ruch ubezpieczonych w Ubezpieczalni Społecznej w Rzeszowie wykazywał w roku ubiegłym duże wahania; budowa jednak większych obiektów fabrycznych pozwala żywić nadzieję poważnego wzrostu zatrudnienia większej liczby stałych pracowników. W Rzeszowie i okolicy co trzeci człowiek uprawiony jest do świadczeń Ubezpieczalni. Wzrost liczby ubezpieczonych o 45 proc., wynoszący w roku 1938-ym — 17.745 ludzi, pociągnął za sobą wzrost świadczeń (nieproporcjonalnie wysoki: o 85 proc.). Na tak wygórowany wzrost wpłynęła przede wszystkim wielka ilość zatrudnionych w sezonie bezrobotnych, pozabawionych poprzednio opieki lekarskiej. Obciążeni przeważnie chorobami przewlekłymi, ludzie ci korzystają z ubezpieczenia w całej rozciągłości, lecząc tak siebie, jak i swe rodziny.

Wzrost porad u domowych lekarzy wyniósł — 90 proc., zaś u lekarzy — specjalistów — 181 proc.

CABINETY LEZNIOWA SPECJALNEGO ŚWIATŁOLECZNICTWA

W październiku ubiegłego roku otwarto aptekę Centrali Zaopatrzenia Instytucji Ubezpieczeń Społecz-

nych w budynku Ubezpieczalni rzeszowskiej, mającą na celu zapewnienie ubezpieczonym leków najwyższej jakości. Apteka przeprowadza analizy dostarczanych towarów i przygotowuje lekarstwa według najnowszych wymogów nauki, co daje dostateczną rekompensację ich pełnowartościowości.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przystąpił do pobudowania w Rzeszowie, Łańcucie i Dębicy ambulatoriów o pełnym wyposażeniu leczniczym, specjalistycznym i fizykalnym, na zakupionych przez Ubezpieczalnię terenach. Ponadto ZUS niebawem rozpocznie budowę szpitala na 400 łóżek, w miejsce wsi, która będzie ustalona, co po wykończeniu obecnie rozbudowywanego szpitala w Rzeszowie wypełni dotkliwą lukę w tym dziale lecznictwa.

R. B.

SPORT

Mecz lekkoatletyczny drużyn szkolnych Kraków—Chorzów—Zagłębie

Dnia 20 bm. odbył się w Chorzowie trójmecz lekkoatletyczny Kraków — Chorzów — Zagłębie w 11 konkurencjach.

Zespołowo pierwsze miejsce zdobył M. K. S. Kraków — 79 punktów, drugie miejsce M. K. S. Chorzów — 72 p. i trzecie miejsce M. K. S. Zagłębie — 51 pkt. Drużyna szkolna z Zagłębia zdobyła trzy pierwsze miejsca i dyplom za drugie miejsce w sztafecie olimpijskiej.

Te tradycyjne i co roku odbywające się zawody zgromadziły na stadionie przeszło 50 najlepszych lekkoatletów. Z najlepszych uzyskanych wyników były w biegu na 100 m. — 11 s. (Zagłębie), w skoku wzwyż 178 cm. (Chorzów), w skoku w

dal 6.41 m. (Zagłębie), w skoku o tyczce 3.20 m. (Kraków), 3.10 m. (Zagłębie), w pchnięciu kulą 11.48 m. (Zagłębie), w biegu na 400 m. — 55.4 s. (Kraków) i w sztafecie 4x100 — 47 m. (Chorzów).

Dnia 11 czerwca br. drużyna MKS. z Chorzowa przyjeżdża na święto WF do Sosnowca, gdzie poza zawodami lekkoatletycznymi rozegrane zostaną szkolne zawody piłkarskie.

—o—

Treningi bokserów SOSNOWIECKIEJ MAKABI

Sekcja pięściarska sosnowieckiej Makabi z dniem wczorajszym rozpoczęła intensywne treningi, które prowadzi p. Wende z Katowic.

Morończyk skacze

4.10 metr. O TYCZCE

Jak pisaliśmy, w Katowicach odbyły się dwudniowe zawody lekkoatletyczne z udziałem biegaczy węgierskich. W skoku o tyczce Morończyk uzyskał wynik 4.10 m. zagłębianin Mucha skoczył 3.70 m.

BIURO UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ W RZESZOWIE.

Kwota na zasiłki wypłacona przez Ubezpieczalnię wzrosła z 41 tysięcy złotych w roku 1937 do 97.938 złotych w roku 1938-ym.

Złóż ofiarę na FON.

«PAMIĘTNIKI SZATANA»

Powieść

822) — Ah! mój Boże! Otóż biedna kobieta której się słabo zrobiło.

— Dobrze... dobrze! — zawołał baron rzucając Pietrkowi kilka sztuk złota i z szybkością wsiadając do powozu.

Zastał Leonie jak z osłabienia upadła na siedzenie; podniósł ją i położył w poprzek siedzenia, górna część ciała umieszczona była na kolanach barona, a głowa jej opierała się o przeciwny bok powozu. Luizzi utrzymywał ją w swoich objęciach zabezpieczając głowę od uderzeń i wstrząśnień powozu; osłonił ją płaszczem i spoglądał na nią tak blada, zimną, umierającą prawie.

— Leonio, Leonio — mówił do niej po cichu, przyciskając do siebie — odwagi, odwagi!

— Dziękuję!.. — odpowiedziała mu jak gdyby pogrążona była w półśnie. Oh, to dobrze... jak mi ciepło...

— Czy zabłyszły w oczach Armanda, kiedy usłyszał te wyrazy tej kobiety tak szlachetnie uroczej, tak świetnej, a która mu dziękowała, że ją zaskonił przed przejmującym zimnem. Przew-

cisnął ją bardziej jeszcze do serca swojego, objął ramionami, tak jakby one okryć mogły całe jej ciało i nachyliwszy się do niej, złożył pocałunek na jej zlodowaciałym czole. Leonia z wolna wydobyla ręce swoje z pod płaszcza, który ją okrywał i otoczywszy nimi szyję Armanda zawiesiła się na niej i szepnęła łagodnie nie otwierając oczu:

— Ty mnie kochasz, nieprawdaż, ty mnie kochasz?

— Tak — Leonio, tak, kocham cię! i Bóg mi świadkiem, że umrę pierwiej nim we mnie powstanie myśl, że cię kochać przestanę jako najszlachetniejszą i najświętszą kobietę.

— Dziękuję!.. dziękuję!.. — odpowiedziała Leonia... — Ty mnie nie opuścisz, nieprawdaż.

— Oh! zamierz Leonio, zamierz. Ja miałbym cię opuścić!.. O! nigdy! nigdy!

Hrabina otworzyła oczy, których blask szklany zapowiadał gwałtowną gorączkę i zaczęła rzucając omdlałe spojrzenie na Armanda.

— Tak, ty mnie kochasz!.. oh! tak,

jeżeli umrę, ty mną pogardzać nie będziesz!

— Leonio! — zawołał baron, roniąc łzy na twarz hrabiny — dlaczego mówisz o śmierci!.. O! ty cierpisz, ty cierpisz!..

— Nie... ty mnie kochasz!.. Mów do mnie, mów jeszcze... słowa twoje rozkosz mi sprawiają... kochaj mnie... kochaj mnie bardzo... nie długo będziesz mnie potrzebował kochać... nie, nie długo... a jednak jestem szczęśliwa... Armandzie, ja kocham cię.

I mówiąc te wyrazy przyciskała rękę Armanda do serca swojego i w miarę tego jak słowa jej gasły uścisk jej zmniejszał się także; potem opuściła ręce, głowa jej również opadła i zdawało się, że jest pogrążona w zupełnym omdleniu. Luizzi spojrzał na nią wówczas. Pierwszy w życiu swoim poczuł w sobie pewną część tej miłości, która objawia się w ostatnich latach młodości człowieka. Miłość święta i czysta, nie posiadająca zaślepienia miłostek marzycielskich młodocianego wieku, ani gwałtowności żądzy młodości posiadającej całą potęgę swoją, ale która przewiduje walkę, jaką wytrzymać jej przyjdzie. Nigdy serce Armanda nie było napełnione tak szlachetnym uczuciem i po raz pierwszy uczuł się dumny prawie z siebie samego; widział bowiem jak szlachetna kobieta przywiązała się do niego i uczuł w sobie odwagę, że jej najmniej nie zawiedzie. W tej to właśnie chwili, widząc że Leonia tak jest zupełnie bez czucia, że nie zdziwi się jego milczeniu pomyślał o przedsięwzięciu

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI
Wtorek, 23 maja
6.30 Pieśń Kiedy rano wstają zorza
6.35 Gimnastyka 6.50 Muzyka 7.00 Dzieńnik poranny 7.15 Muzyka 8.00 Audycja dla szkół 8.10 Audycja dla szkół 11.5 Płyty 11.30 Audycja dla poborowych 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.03 Audycja południowa 13.00 Przerwa 15.00 Opowiadanie 15.15 Skrzynka ogólna 15.30 Muzyka obiadowa 16.00 Dziennik popołudniowy 16.08 Wiadomości gospodarcze i społeczne 16.50 Pieśni rumuńskie 16.57 16.20 Przegląd aktualności finansowo-gospodarcze 17.00 Muzyka dwufortepianowa 17.25 Felieton 17.35 Z pieśnią po kraju 18.00 Piosenki 18.50 Audycja dla robotników 19.00 Koncert rozrywkowy 20.00 Audycja dla wsi 20.15 Koncert rozrywkowy 20.35 Audycja informacyjna 21.00 Opowiadanie 21.00 Echa mocy i chwały 22.15 Recital skrzypcowy 22.55 Przegląd prasy, 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego Komunikat meteorologiczny 23.05 Wiadomości z Polski w języku niemieckim.

KATOWICE
Wtorek, 23 maja
5.30 Dzień dobry — wesoły montaż płytowy 6.30 Program na dziś 11.15 Płyty z Warszawy 14.00 Wiadomości gospodarcze 14.05 Koncert życzeń 14.35 Swachyca u Dorotki 14.55 Wiadomości bieżące i giełda 15.15 Gawęda o literaturze 18.00 Nowości z płyt 18.25 Wiadomości sportowe 20.00 Zagłębie Dąbrowskie ma głos 22.55 Komunikat bieżący 23.05 Zakończenie

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI
Środa, 24 maja.
6.30 Pieśń Kiedy rano wstają zorza
6.35 Gimnastyka 6.50 Muzyka 7.00 Dzieńnik poranny 7.15 Muzyka 8.00 Audycja dla szkół 8.10 Przerwa 11.00 Audycja dla szkół 11.25 Muzyka z płyt 11.30 Audycja dla poborowych 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.03 Audycja południowa 13.00 Przerwa 15.00 Audycja dla młodzieży 15.30 Muzyka obiadowa 16.00 Dziennik popołudniowy 16.05 Wiadomości gospodarcze 16.20 Dom i szkoła 16.35 Utwory wiolonczelowe 17.00 Odczyt wojskowy 17.15 Orkiestra smyczkowa 18.00 Pogadanka 18.30 Płyty 18.30 Nasz język 18.40 Reportaż 19.00 Koncert rozrywkowy 20.00 Audycja dla wsi 20.15 Koncert rozrywkowy 20.35 Audycje informacyjne 21.00 Koncert chopinowski 21.30 Narodziny wiersza 21.45 Płyty 22.55 Przegląd prasy, 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego Komunikat meteorologiczny 23.05 Wiadomości z Polski w języku angielskim.

KATOWICE
Środa, 24 maja.
5.30 Dzień dobry — wesoły montaż płytowy 6.30 Program na dziś 11.25 Muzyka 14.00 Pieśni majowe z Wieży Mariackiej w Krakowie 14.10 Muzyka rozrywkowa 14.40 Pogadanka 14.50 Wiadomości bieżące i giełda 18.00 Audycja o licznosciowa 18.25 Wiadomości sportowe 20.15 Muzyka 21.45 Muzyka polska 22.00 Koncert rozrywkowy 23.05 Zakończenie

różnych środków, ażeby ją usunąć przed wszelką pogonią. W tym celu potrzebował przekonać się co się dzieje w Paryżu; przyzwał więc Szatana, wiedząc że głos jego przez niego tylko słyszany być może, obiecując sobie oprócz tego odpowiadać w taki sposób, żeby Leonia nie mogła go zrozumieć i nie dziwiła się rozmowie która w jej mniemaniu byłaby tylko monologiem bez znaczenia.

Szatan się ukazał, był ubrany zupełnie czarno, w dziurce od guzika miał wstążeczkę w której jednoczyły się wszystkie barwy tęczy i której obowiązkowo było zebrać wszystkie oznaki dystynkcyjne jakiegoś dziesiątka orderów. Gdyby Szatan przy tym ubraniu miał ręce czyste i jasną bielnię byłby dość podobny do jednego z tych dyplomatów małych księstw niemieckich, którzy przepędzają życie całe na staraniu się o wielkie ordery.

Położenie w jakim się Luizzi znajdował nie dawało mu czasu rozpytywania się o przyczyny, które skłoniły Szatana do wybrania tego dwuznacznego ubrania i natychmiast skoro tylko zajął miejsce w powozie na przednim siedzeniu, Armand zapytał go po cichu:

— Powiedz mi co robi hrabia w Paryżu w tej chwili.

d. c. n.

Sensacje niedzielne w lidze państwowej

Nie spodziewano się zbyt wielkich sensacji po niedzielnej rundzie meczów ligowych. W większości meczów typowano „pewniaków”, którzy zawieźć teoretyczne nie mogli. Ale i tym razem papierowe obliczenia nie sprawdziły się. Za największą bodaj niespodziankę uchodzić może zwycięstwo Pogoni nad Wartą, odniesione na gorącym terenie poznańskim.

Sensacją innego gatunku natomiast było dwucyfrowe zwycięstwo Ruchu nad Union-Touring. Wprawdzie nikt nie spodziewał się, aby Union mógł sprostać mistrzowi Polski na jego własnym terenie, ale liczone, że jednak Łodzianie nie opuszczą Hajduka z tak pokaznym zapasem bramek. Zapas ten może odegrać przeciwieństwo decydującą rolę zarówno w rozgrywce o pierwsze miejsce Ruchu, jak i o ostatnie. Dzisiaj wprawdzie Polonia zajmuje ostatnie miejsce w Lidze, ale ma o jeden mecz więcej do rozegrania, a po zamykaniu ma o wiele lepszy stosunek bramek, niż Łodzianie. Tak więc zaledwie sytuacja zaczęła się trochę wyjaśniać na korzyść drużyny łódzkiej — już została mowa i to bardzo poważnie zażenioną.

A. K. S. pokonał w Warszawie Warszawę właśnie do zera. Piłkarstwo stolicy doznało znowu przykrej porażki, tem boleśniej

szej, że poniesionej na własnym gruncie. Jak się okazuje, obydwie przedstawicielki Warszawy w Lidze przechodzą poważny kryzys. „Małe derby” Krakowa — mecz Garbarni z Wisłą zakończył się remisowo. Wisła, grając na obcym boisku może mówić nawet o szczęściu. Zdobył jednego punktu w tym ważnym meczu posiada duże znaczenie na przyszłość.

W tabeli zaszły pewne zmiany, ale nie na najważniejszych pozycjach. Pierwsze i drugie miejsce nie zmieniły właścicieli.

nazwa klubu	gier	pkt.	st.	br.
Ruch	8	12	37:10	
Wisła	7	12	17:12	
Pogoń	7	10	16:13	
Warta	7	8	19:10	
A. K. S.	7	8	17:12	
Cracovia	7	8	16:16	
Garbarnia	8	7	12:19	
Warszawianka	6	4	11:17	
Union Touring	7	3	9:31	
Polonia	6	3	8:16	

Polemika i kłonic

Dobrze jest czasem polemizować, ale tylko wówczas gdy piszący używają pióra, a nie kłonicy, jak to uczynił sprawodawca sportowy „Torpedy”. Boli go bardzo fakt, że poddaliśmy w wątpliwość jego „sensację” o kaperowaniu graczy Unii przez Starachowicki KS. Jest faktem, że żadnej afery z kaperowaniem graczy nie było, a trudno jakąś rozmowę między piłkarzami, wyolbrzymiać od razu do rozmiarów afery.

Nie wątpimy przy tym, że gdyby istota chodziło o jakąś afere, to zarząd okręgu i zarząd Unii przeprowadziłby dochodzenie, a winni ponieśliby zasłużoną karę. Cóż jednak tłumaczyć tu sprawo dawcy „Torpedy”, który załapania się jakimś oświadczeniem gracza i z maniakalnym uporem twierdzi, że on właśnie ma rację. Niech więc pozostanie w tym błogim stanie.

Na tym kończymy dyskusję z kłonicowym polemistą działu sportowego „Torpedy” nie chcąc go narażać na to, aby musiał zamieścić jeszcze jedno sprostowanie w sprawie „afery” gracza na którego oświadczenie tak się powołuje. A to jak ustaliliśmy jest bardzo możliwe...

—oOo—

ATS—Zw. Strzelecki (Katowice) ZAWODY LEKKOATLETYCZNE W CZELADZI

W ub. niedzielę odbył się mecz lekkoatletyczny juniorów między ATS. Czestadzi i Zw. Strzelecki (Katowice). Zawody te jednak nie zostały doprowadzone do końca z powodu ulewnego deszczu. Rozmieniała bieżnia oraz deszcz odbiły się równie ujemnie na wynikach zawodów, które są następujące:

105 mtr.: 1) Chaberko ATS. 12.2 sek.
2) Breguła Zw. Strzel. 12.3 sek., 3) „Wojtek” ATS. 12.4 sek.
300 mtr.: 1) Bybuła Zw. Strzelecki, 2) Nowak ATS, 3) Telesfor ATS.
1500 mtr.: 1) Tomala Zw. Strzel. 4.56 s.
2) Głabek Zw. Strzel. 4.58.5 sek., 3) Rysiek ATS. 5.12 sek.
Skok w dal: 1) Breguła Zw. Strzel. 5.55 mtr., 2) Dykula 5.30 mtr.
Dysk: 1) Segiet ATS. 27.55 mtr. 2) Breguła 23.76 mtr., 3) Cukiernik ATS.
Oszepek: 1) Breguła 38.10.

Zawody konne

Z TOTALIZATOREM w KATOWICACH

W ub. niedzielę w ósmym dniu wyścigów konnych z totalizatorem w Katowicach na torze w Brynowie — wyniki biegnów były następujące:

W pierwszej wojskowej z przeszkodami 3.200 mtr. wygrała Gaopada Ofic. służb. ppor. Borzeckiego pod ppor. Borzeckim w 4 m. 45 sek. Tot. zw. 18 zł. porząd 34 zł.

W drugiej płaskiej 2.100 mtr. wygrała Tesknota st. „Ferdynandów” pod j. Klebarem w 2 m. 33 sek. 2. Borneo, tot. zw. 27 zł. m. 19 — 15 i 35 zł za 10 zł. porząd 145 zł.

W trzeciej z płotkami 2.400 mtr. wygrał Bouboule st. „Iwno”, pod j. Grzanka w 3 m. 01 sek. 2. Ibicus, Tow. zw. 12 zł. m. 11 i 11 zł. porząd. 28 zł.

W czwartej płaskiej 1.800 mtr. wygrała Mitropa st. „Iwno” pod j. Zajacem w 2 m. 07 sek., 2. Rzeka, Tow. zw. 13 zł. m. 11 i 13 zł. porząd. 20 zł.

W piątej płaskiej o nagrodę Galowa 2.100 mtr. wygrał Ural Dr. J. Schlingman na pod dz. Koniecznym w 2 m. 28 sek. 2. Ligawka, Tow. zw. 16 zł. m. 19 — 14 i 13 zł. porząd. 179 zł.

W szóstej z przeszkodami 4.000 mtr. j. Grzanka upadł z Turii nie skończył Bobinskiego pod dz. Wojtkowiakiem w gonitwy, wygrał faworyt Przebój II w 5 m. 21 sek. 2. Hamlet II Tow. zw. 13 zł.

Bardzo mało kosztuje.
Wszystkie zupy gotuje,
Smaży także kotlety,
Oto kuchenki elektrycznej zalety.

W okresie propagandy, t. j. od dnia 15. IV. do 30. V. 1939 r. za każdej zakupionej kuchenki elektrycznej, oddajemy, **BEZPŁATNIE** komplet garnków.

Blizszych informacji udziela sklep elektrowni. Sosnowiec, Piłsudskiego 18.

**ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO SA**

KINO „ZAGŁĘBIE”

DZIS

Bardzo ciekawy sensacyjny — Szpiegowski film p. t.

Kapitan Benoit

wykrycie sprawców bombardowania bazy lotniczej na Morzu Śródziemnym.

W roli gł.: **Jean Murat, Mireille Balin**

Pocz. o godz. 17.30, w niedzielę 15.30. CENY BILETÓW OD 25 GROSZY

KINO „PATRIA”

Najgenialniejszy aktor Ameryki, bohater filmów:
„Jestem Zbiegiem”, „Pasteur” i „Ziemia Błogosławiona”

PAWEŁ MUNI

znów w arcydziele filmowym p. t.:

Kobieta którą kocham

potężny, wzruszający do łez dramat.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE

DAM pracę biurową lub fizyczną za pomyślenie 3—5 tysięcy zł. na procent i na dobre zabezpieczenie. Oferty składać w administracji Expressu pod „8000 zł.”

POTRZEBNY młody fryzjer od zaraz Dańdówka, 11 listopada 32, fryzjer.

KUPNO I SPRZEDAŻ

POMNIKI

gotowe z marmuru, granitu oraz różnych kamieni poleca Zakład Kamieniarski Jana Zagórskiego w Sosnowcu, Aleja M. Mireckiego 8.

SPRZEDAM tanio furgon rzeźniczy mało używany i dwa kontenery dobrego wykonania. Wiadomość w administracji.

SYPIALNIE w dobrym stanie tanio sprzedam. Sosnowiec, Targowa 9, dozorca wskaże.

ZGUBIONE DOKUMENTY

ZWOZNIAK MICHAŁ zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

STOJEK JÓZEF zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Sosnowiec, świadectwo Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej w Olkuszu.

TADEUSZ ŚWIĘTEK unieważnia spalone świadectwo 5 klasy Szkoły Powszechnej w Ujejscu.

ROZNE

ZARZĄD Miejski w Sosnowcu, ogłasza przetarg na dostawę lub dzierżawę 2 rozjazdów kolejkowych 65—70 mm. (prawy i lewy), 700 mtr. b. toru używanego z lupkami w stanie dobrym o rozpiętości 600 mm. i wysokości 65—70 mm. oraz 10 szt. wywrotek używanych w stanie dobrym na tor 600 mm. Ewentualny termin dzierżawy od 1.VI do 31.XII br. Oferty należy składać pod adresem: Zarząd Miejski Kierownictwo Regulacji rzeki Czarnej Przemysy w Sosnowcu, do dn. 26.V 1939 r. godz. 12-iej w południe.

PIECZECIE, SZYLDY EMALIOWANE, MONOGRAMY, GWÓZDZIE DO SZTAN. DAROW, solidnie tanio

L. WILSKI

Sosnowiec, Warszawska 4.

ADOLF RYNAS, likwidator spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Cegielnia Udziałowa w Strzemieszycach wzywa wierzycieli do zgłoszenia wierzytelności w terminie ustawowym.

ZAPOWIEDZ. Podaje się do ogólnej wiadomości że 1. technik pocztowy Stanisław Bobrzyński zamieszkały w Lesznie, syn emerytowanego podpułkownika Mieczysława Bobrzyńskiego i żony jego Jadwigi z domu Golińska, zamieszkałych w Krakowie, 2. Krystyna Latosówna, zamieszkała w Lesznie, córka górnik Antoniego Latosa i żony jego Leokadii z domu Neiderska zamieszkałych w Będzinie chcą zawrzeć związek małżeński. Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Lesznie i w „Expresie Zagłębia” w Sosnowcu, Leszno, dnia 11 maja 1939 r. Urzędnik stanu cywilnego Wilezak.

Kino „EDEN”

DZIS! Komedia tysięcy nieporozumień w filmie p. t.

Lekcja małżeństwa

(2 godzinny wesolej zabawy)

w r. gł. najpiękniejsza aktorka amerykańska MADELEINE CAROLL z współudziałem FRED MAC MURRAY'a i inn.

Początek I seansu o godz. 17.30 w niedzielę i święta 15.30.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZNACZĄCĄ
KOWALSKINA
DZIAŁA Szybko i skutecznie
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPY i KATARZE

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1-a.

Telefony: Redakcji 6.16.92, Administracji 6.14.97.

Konto czekowe P. K. O. Katowice 304.247.

CENY OGŁOSZEŃ:

za wiersz milimetrowy przed takstem 1 zł., w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. — Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 groszy za wyraz. — Najmniej 1 złoty. —

Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc.

Rękopisów nadesłanych, a nie zamówionych redakcja nie honoruje.